

PIRKANMAAN ALUEELLINEN KULTTUURIHYVINVOINTI- SUUNNITELMA

LAUSUNTOJEN KOONTIA

YLEISIÄ KEHUJA

- Suunnitelma on laadittu monipuolisesti huomioiden eri kohderyhmien tarpeet, toimijoiden mahdollisuudet tuottaa kulttuuripalveluita, toiminnan organisoinnin perusteet sekä arvopohja (Kuhmoinen)
- Laadittu riittävän monipuolisesti eri kohderyhmien tarpeet, toimijoiden mahdollisuudet tuottaa kulttuuripalveluita, toiminnan organisoinnin perusteet sekä asiaan liittyvä arvopohja ja tulevaisuuden visiointi huomioiden. (Parkano)
- Kokonaisuutena kulttuurihyvinvointisuunnitelma tukee erittäin hyvin kuntien hyvinvoinnin edistämisen tehtävää. Positiivista suunnitelmassa on pyrkimys pois yksipuolisesti hankerahoitteisesta toiminnasta kohti pysyvämpiä rakenteita ja uusia yhteistyömuotoja. (Pirkkala)
- Suunnitelma on hyvin jäsenneily ja tarjoaa konkreettisen työkalupakin kunnille ja muille toimijoille (Pälkäne)
- Monipuolinen ja laaja-alainen työkirja kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tueksi. Se ottaa huomioon eri väestöryhmiä ja rakentuu elinkaarta mukailleen ja tarjoaa kaikille kuntalaisille tavan toteuttaa itseä, osallistua ja kokea kulttuuria (Tampere)

YLEISIÄ KEHUJA

- Suunnitelma on selkeä, konkreettinen ja helposti sovellettavissa monenlaiseen toimintaympäristöön. Visio järjestämisvastuusta, näkyvyydestä, kulttuurin arvostuksesta ja monitasoisesta vuorovaikutuksesta eri toimijoiden välillä on yhteydessä esitettyihin keinoihin ja osoittaa kulttuurihyvinvoinnin selkeänä osana yhteiskunnan eri rakenteita ja jokaisen ihmisen perusoikeutena. (Ylöjärvi)
- Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma on hieno ja innovatiivinen avaus monialaisemman ja kattavamman hyvinvointinäkökulman suuntaan. On hienoa, että suunnitelmassa kulttuurin käsite sisältää myös osallisuuden, yhteisöllisyyden ja tekemisen ulottuvuudet (Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto)
- Kunnianhimoinen ja rohkea suunnitelma, joka tuo hienosti esille yksilön oikeuden kulttuurin kokemiseen. Kulttuurihyvinvointi on löytänyt paikan yhteiskunnan rakenteissa ja Pirkanmaan suunnitelman myötä sen taloudellista ja henkistä merkitystä voidaan tehdä paremmin näkyväksi niin päättävillä tahoilla kuin työpaikoillekin (Kulttuurisen ohjaustoiminnan ammattilaiset - OTA ry)

YLEISIÄ KEHUJA

- Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma on ajankohtainen ja sen merkitys niin asiakkaiden, potilaiden kuin hoitohenkilökunnan hyvinvointiin on suuri. (Super ry)
- Raportti on poikkeuksellisen hyvin laadittu. Se on kirjoitettu selkeästi, kuviot ja kuvat eri toiminnoista tekevät raportin lukemisen mieluiseksi (Tampereen yliopisto/ Lääketieteen ja biotieteiden tiedekunta)
- Suunnitelman pohjalta tulee hyvä kuva kulttuurin merkityksestä hyvinvoinnille. (Jämsä)

EDELLÄKÄVIJYYS

- Kulttuurihyvinvointisuunnitelma on kokonaisuutena hyvä pohja myös muiden maakuntien suunnitelmille. (Jämsä)
- Suunnitelma näyttää muille maakunnille tärkeää esimerkkiä. (Kulttuurisen ohjaustoiminnan ammattilaiset - OTA ry)

HYÖDYNNETTÄVYYS

- Käytänteitä ja toimenpide-ehdotuksia voidaan hyödyntää Hyvinvointikertomukseen asetettavien tavoitteiden toteuttamisessa. (Ikaalinen)
- Kaupunki on myös itse integroinut kulttuurihyvinvoinnin tavoitteita oman laajan hyvinvointikertomuksen 2017 - 2020 tavoitteisiin. (Mänttä-Vilppula)

KULTTUURIHYVINVOINTISUOSITUS

- Suositus 100 minuutista taidetta ja kulttuuria viikossa jokaiselle on tavoiteltavan arvoinen. Elämän puu-toimintamalli on konkreettinen apu sen toteuttamiseen. (Jämsä)
- 100 minuuttia taiteeseen ja kulttuuriin osallistumista viikossa on hyvä konkreettinen suositus, joka antaa kuitenkin melkoisen paljon vapautta sen toteuttamiseksi. (Ylöjärvi)
- Erityisen tärkeä on suunnitelman kohta, jossa korostetaan ihmisen vapautta määrittellä itse millaisesta sisällöstä hänen oma osallistumisensa taiteeseen ja kulttuuriin korostuu (Aili- kulttuurisen seniori- ja vanhustyön verkosto)
- Suositus jokaiselle vähintään 100 minuuttia taiteeseen ja kulttuuriin osallistumista viikossa perustuu tutkimusnäyttöön. Suositus yhdistyy kekseliäällä tavalla myös Suomi 100 –juhlavuoteen. (Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto)
- 100 minuutin viikoittainen suositus taiteen ja kulttuurin kokemiseen on erityisesti sosiaali- ja terveysaloilla kunnianhimoinen, mutta sitäkin tärkeämpi tavoite (Kulttuurisen ohjaustoiminnan ammattilaiset - OTA ry)

KULTTUURIHYVINVOINTISUOSITUS

- SOSTE kannattaa kulttuurihyvinvointisuositusta, jossa jo-kaiselle ihmiselle suositellaan osallistumista kulttuuriin ja taiteeseen 100 minuuttia viikossa. Nyt tehty avaus voi toimia esimerkkinä kunnille ja maakunnille terveyden ja hyvinvoinnin toimenpidevalikon laajentamisessa. (Soste ry)
- - Vähintään 100 min/vk kulttuuriosallistumista on hyvä, jopa valtakunnalliseksi suositukseksi taipuva tavoite, jota voidaan soveltaa kouluissa, varhaiskasvatuksessa ja erilaisissa sosiaali- ja terveystoiminnoissa (Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto)
- Suositus on hyvä, koska siinä asetetaan kulttuurihyvinvoinnin kehittämiseksi konkreettinen tavoite, jonka saavuttamista ja vaikuttavuutta voidaan ryhtyä seuraamaan. Se edellyttäisi mm. vaikutusten seuranta, jonka järjestämisen tarve olisi hyvä mainita suosituksessa. (TAMK, Taide, musiikki ja media sekä Terveys- ja sosiaalipalveluiden yksiköt)
- On erittäin edistyksellistä, että Pirkanmaalla suunnitellaan otettavaksi käyttöön kaikenikäisten kulttuurihyvinvointisuositukset (Tampereen yliopisto/ Lääketieteen ja biotieteiden tiedekunta)

KULTTUURIHYVINVOINTISUOSITUS

- kritiikki

- Pystyäkseen toteuttamaan suositusta, jossa kaikenikäisille ihmisille olisi mahdollista osallistua kulttuuriin ja taiteeseen ja voidakseen yhteistyössä suunnitella uusia keinoja ihmisten innostamiseen, vapaa-aikatoimessa pitäisi selkeästi olla resursseja johtamiseen, suunnitteluun, kehittämiseen, organisointiin ja toteuttamiseen. (Virrat)
- Suunnitelmasta ei ilmene, mihin suositus 100 min viikossa perustuu. Tämä pitäisi kirjoittaa auki (Soste ry)
- Suositus 100 minuuttia viikossa taiteeseen ja kulttuuriin osallistumista on hyvä, mutta sosiaali- ja terveydenhuollon yhä niukkenevissä henkilöstöresursseissa käytännön toteutus on mahdoton. SuPer toivoo selkeää suunnitelmaa siihen, miten tätä suunnittelua ja uudenlaista järjestämistä vastuuta sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä toteutetaan. (SuPer ry)
- Suunnitelmassa voitaisiin avata lyhyesti sitä, miten juuri 100 minuuttiin on päädytty. (Pirkkala)

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

- Toimenpide-ehdotukset muodostavat hyvän pohjan jatkokeskustelulle ottaen huomioon tulevan maakunnan ja kuntien taloudelliset resurssit (Urjala)
- Verkosto on tyytyväinen toimintojen vastuutahojen nimeämiseen ja katsoo sen tällaisenaan soveltuvan hyvin käyttöön. Kohtien 8.4 – 8.6 ehdotukset kulttuurihyvinvoinnin edistämisestä ovat valtakunnallisesti suositeltavia. Erityisen hyvää on vastuutahojen ja seurannan määrittely (Aili - kulttuurisen seniori- ja vanhustyön verkosto)
- Kiitämme erityisesti kohderyhmiteltyjä, toimenpide-ehdotuksia sekä niistä vastaavien tahojen määrittelyä. Pidämme ehdotuksia valtakunnallisesti suositeltavina. (Kulttuurisen ohjaustoiminnan ammattilaiset - OTA ry)
- Tavoitteet ikäryhmittäin, toimenpiteet, vastuu- ja yhteistyötahot, rahoitus sekä yhteys päätöksentekoon on hyvin määritelty. Toimenpide-ehdotukset kattavat kulttuurihyvinvoinnin laajasti, ja toimenpiteet ovat kokonaisuudessaan kannatettavia. (Soste ry)

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

- Toimenpide-ehdotukset kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi on esitetty selkeästi ja vastuutahot jaettu laaja-alaisesti. Tämä vaatii pitkäjänteistä toiminnan suunnittelua ja ennen kaikkea vaikuttavuuden arviointia säännöllisesti, esimerkiksi vuosittain. (Super)

KRITIIKKI

- Mikäli kohdan 8.1 taulukon on ajateltu toimivan apuna ja esimerkkinä kunnille ja muille toimijoille, olisi se syytä tuoda näin esille. Kulttuurihyvinvointisuunnitelmassa lähdetään kuitenkin ohjaamaan kuntien kulttuuri- ja taidepalvelujen järjestämistä, kohdentamista ja mitoitusta. Monet toimenpiteistä eivät liity tulevan maakuntalain maakunnalle annettaviin tehtäviin. (Kuntaliitto)
- Toimenpide-ehdotuksiin kaivataan lisää konkretiaa vastuutahojen määrittelyyn työn alkuun saattamisen ja sen jatkumisen näkökulmasta. (Pirkkala)

KUNTIEN RESURSSIT

- Kulttuurin merkitys kunnissa ymmärretään, mutta talouden haasteet asettavat rajojaan. Lisävoimaa on haettava kuntatoimijoiden sektorirajat ylittävästä yhteistyöstä ja kolmannen sektorin puolelta. (Jämsä)
- Toimenpiteiden määrän osalta tulisi tehdä vielä harkintaa siten, että niiden toteuttaminen olisi realistista myös pienten kuntien osalta. Tämä liittyy myös toimenpiteiden seurantaan. Kaikkia esitettyjä mittareita ei ole mahdollista seurata esitetynlaisina ja kuntien hyvinvointikertomuksiin kaikkia seurantatietoja voi olla hankalaa saada mukaan esimerkiksi indikaattoritietoina. (Pirkkala)
- Mikä on kuntien hyvinvointiryhmien rooli ja vastuu suunnitelman eteenpäinviemisessä ja toteuttamisessa? (Pirkkala)
- Toimenpide-ehdotusten yhteys päätöksentekoon jää suunnitelmassa hieman löyhäksi. Esimerkiksi kuntien kulttuurisuunnitelmilta ei voida odottaa sellaista sitovuutta, joka takaisi kaikkien suunnitelmassa ehdotettujen toimenpiteiden toteutumisen. (Pirkkala)

KUNTIEN RESURSSIT

- Yhdenvertaisten kulttuuripalvelujen saattaminen kaikille pirkanmaalaisille on pienemmille kunnille haasteellista ja suunnitelma on realistista toteuttaa korkeintaan porrastetusti (Pälkäne)
- Olisi toivottavaa, että Pirkanmaan kunnat omissa hyvinvointikertomuksissaan nostaisivat jatkossa esille kulttuurinäkökulmaa nykyistä enemmän ja viittaisivat alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman olemassaoloon kunnan omien kulttuurihyvinvointitavoitteiden taustalla. (Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto)
- Talouteen liittyviä asioita olisi hyvä avata lisää. Vastaavatko kunnat palveluiden toteuttamisesta ja maakunnat palveluiden tilaamisesta? Tulisiko suunnitelmaan kirjata jotain myös toimintaa määrittävien talousvastuiden osalta? (Pirkkala)
- Kuntalaisten tasavertainen kulttuurihyvinvoinnin toteutuminen ei voi olla hankerahoituksen varassa. Kulttuurihyvinvointisuunnitelmaan valmisteltu esimerkki kulttuuri- ja sotesektorin vuosisuunnitelmiin kirjattavista tavoitteista ja palvelusisällöistä on suositeltava (Aili- kulttuurisen seniori- ja vanhustyön verkosto)

SOTE-SEKTORIN OSALLISTUMINEN KULTTUURIHYVINVOINNIN RAHOITUKSEEN

- Arviointia ja ponnisteluja siihen suuntaan, että sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoituksesta osa voitaisiin kohdistaa kulttuurihyvinvointiin, tulee jatkaa. Asia on linjassa sen kanssa, että sote-palvelulain mukaan maakuntien on huolehdittava ihmisten kulttuuristen oikeuksien ja kulttuurihyvinvoinnin sekä niihin liittyvän asiantuntijaosaamisen huomioimisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuottajien valinnassa. (Soste ry)
- Suunnitelman mukaan tietty prosenttiosuus sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksista varataan taide- ja kulttuuripalveluiden hankintaan tai taide- ja kulttuurilähtöisen hoito- ja asiakastyön kehittämiseen. Näiltä osin suunnitelma jättää paljon avoimia kysymyksiä toteuttamiseen vastuisiin, rahoitukseen, sekä hoitohenkilöstön koulutukseen, perehdytykseen ja sitouttamiseen liittyvissä asioissa. Erikoissairaanhoidossa, sekä ympärivuorokautisissa hoiva- ja asumispalveluissa hoidon ja huolenpidon tarve on niin suuri, että hoidon laadun ja potilasturvallisuuden vaarantumatta hoitotyöstä ei voida leikata yhtään henkilöstö-, eikä muita resursseja kulttuurihyvinvointiin. Hyvän hoidon lähtökohtana on oikeus hyvään hoitoon.
(SuPer ry)

SOTEKU kulttuurihyvinvoinnin aluekeskus / yhteistyöfoorumi

- Mahdollisen kulttuurihyvinvoinnin aluekeskuksen (SOTEKU) rooli erittäin tärkeä hyvinvoinnin toimijoiden yhteistyön ja vastuutahojen sekä palvelutarjonnan kehittämisessä ja toimeenpanossa. Maakunnan äärialueiden tilanne suhteessa maakunnan keskiöön tulee huomioida. (Kuhmoinen)
- Kulttuurihyvinvoinnin aluekeskus (SOTEKU): edustus myös maaseudun kulttuuritoimista, sillä koko maakunnan tarpeet on huomioitava. On hyvä, että valvova taho on lähempänä ja enemmän ruohonjuuritasolla. Kulttuurin alalla on hyvä verkostoitua kunnan rajojen ulkopuolelle ja uudistua ja kehittyä laajemman mallin mukaan (Virrat)
- Kulttuurihyvinvoinnin aluekeskus muodostaa "tukirakenteen", jonka avulla tiivis yhteistyö eri toimijoiden välillä, kulttuurihyvinvoinnin kehittäminen ja juurruttaminen osaksi ihmisten arkea, toiminnan suunnitelmallisuus muistaen innovatiivisuus, rohkeus, ihmiskeskeisyys ja osallisuus sekä tietty ammattilaisuus säilyvät muuttuvassa ja monimutkaisessa ympäristössä. (Ylöjärvi)

SOTEKU kulttuurihyvinvoinnin aluekeskus / yhteistyöfoorumi

- Pirkanmaalle ehdotetun kulttuurihyvinvoinnin aluekeskuksen (SOTEKU) perustamisen verkosto näkee tärkeänä palvelukumppanuuksien rakentumisen kannalta. Yhteistyötä, kehittä-mistä ja keskustelua toimijoiden kesken on pidettävä yllä kaiken aikaa, jotta varmistetaan palveluiden oikea-aikaisuus ja sisällöllinen toimivuus kohderyhmittäin. (Aili- kulttuurisen seniori- ja vanhustyön verkosto)
- SOSTE kannattaa kulttuurihyvinvointikeskuksen perustamista koordinoimaan ja kehittämään kulttuurihyvinvointitoimintaa sekä seuraamaan kulttuurihyvinvointisuunnitelman toteutumista. Kulttuurikeskuksessa tulisi olla taideammattilaisten lisäksi sosiaali- ja terveysalan erityisasiantuntijuutta. Se voi toimia kansallisesti kulttuurin ja hyvinvoinnin yhdistämisen esimerkkinä. (Soste ry)
- Ajatus Kulttuurihyvinvoinnin aluekeskuksen perustamisesta on kannatettava, edellyttäen että se ei vie resursseja varsinaiselta kulttuuritoiminnalta (Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto)
- Kulttuurihyvinvoinnin aluekeskuksen (SOTEKU) perustaminen Pirkanmaalle on kannatettava ajatus (TAMK)

SOTEKU kulttuurihyvinvoinnin aluekeskus / yhteistyöfoorumi

- Ehdotus perustaa Pirkanmaalle kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijaelimeksi kulttuurihyvinvoinnin aluekeskus on hyvin perusteltu. Se on tarpeen eri toimijoiden yhteispelin ja kulttuurihyvinvoinnin toteutumista kuvaavan indikaattoripaketin rakentamiseksi maakuntaan ja näiden mittareiden edellyttämien tietojen keräämiseksi ja tulkitsemiseksi. Sitä tarvitaan myös kulttuurihyvinvointisuunnitelman toimeenpanon toteutumisen varmistamiseksi. (Tampereen yliopisto/ Lääketieteen ja biotieteiden tiedekunta)
- Kulttuurihyvinvoinnin aluekeskus on mielestämme välttämätön toiminnan kehittämisen ja kulttuurihyvinvointisuunnitelman toimeenpanon varmistamisen kannalta. Olisi tärkeätä, että SOTEKU:un perustettavia toimenpide-ehdotusten mukaan jaoteltuja alatyöryhmiä perustettaessa mukaan otettaisiin myös niiden henkilöiden edustaja (tavallinen kulttuuripalvelujen käyttäjä), joita varten kyseinen työryhmä palveluita suunnittelee (Tampereen Parkinson-yhdistys)

SOTEKU - kritiikki

- Millä tavoin Kulttuurihyvinvoinnin aluekeskus (Soteku) varmistaa kulttuurihyvinvointisuunnitelman toimeenpanon kunnissa? Millä tavoin Soteku kiinnittää huomiota alueellisen yhdenvertaisuuden toteutumiseen? Mitä se tarkoittaa käytännössä? (Orivesi)
- Mikä taho hallinnoi aluekeskuksen toimintaa ja on siitä ns. vetovastuussa? Onko aluekeskuksen pyörittämiseen tarvittavat henkilöstö- ja muut resurssit otettu suunnittelussa huomioon? (Pirkkala)
- Tampereen kaupunki ei kannata esityksessä ehdotettua organisoitumisen muotoa, ns. SOTEKU-keskusta. Kunta toimijana, muodostaen monipuolisia palvelukomppanuuksia voi jatkaa jo olemassa olevien rakenteiden ja toimintamallien pohjalta. Niissä kunnissa, joissa rakenteita sosiaali- ja terveyssektorin ja kulttuurisektorin välillä ei ole, tulee niitä luoda. (Tampere)
- Suunnitelmasta ei käy ilmi, millä rahoituspohjalla keskuksen olisi tarkoitus toimia (Kuntaliitto)
- kuulostaa hyvältä ratkaisulta, mutta kuka todellisuudessa ottaa vastuun sen toteutumisesta? (Munuais- ja maksaliitto, Suomen Parkinson-liitto, Psoriasisliitto, Neuroliitto)

Yhteys alueelliseen hyvinvointikertomukseen

- Suunnitelman yhteys Pirkanmaan alueelliseen hyvinvointikertomuksen neljän tavoitteen edistämiseen kulttuurin keinoin olisi toivonut näkyvän selkeämmin. (Jämsä)
- Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma tukee erinomaisesti alueellisen hyvinvointikertomuksen toimeenpanoa (Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto)
- Positiivista, että taide ja kulttuuri on otettu osaksi terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Tärkeää, että taide ja kulttuuri on sisällytetty osaksi kuntien ja alueellisen hyvinvointikertomuksen toimeenpanoa. (Soste ry)

Yhteistyö / ohjaaminen

- Olisi toivonut näkyvän vielä enemmän kulttuurillisen yhteistyön ja verkostomaisen työskentelyn rakentamisen konkreettisia keinoja. (Jämsä)
- Sivun 26 kaavio antaa melko hierarkkisen ja valtiojohtoisen ohjausjärjestelmäkuvauksen. (Kuntaliitto)

Indikaattorit

- Tarvitaan seurattavat mittarit rahoituksen tueksi (Jämsä)
- Epäselväksi jää mikä taho tulee jatkossa vastaamaan näiden yhteisten indikaattorien laatimisesta. (Pirkkala)
- Toiminnan indikaattoreiden kehittäminen vaatii työtä (Soste ry)
- Suurin puute suunnitelmassa on, että siinä ei esitetä kattavia väestöryhmittäisiä indikaattoreita, joiden avulla suunnitelman toteutumista voitaisiin seurata. Näitä ei vielä Suomessa olekaan (Tampereen yliopisto/ Lääketieteen ja biotieteiden tiedekunta)

Poikkihallinnollisuus

- Moniammatillinen/ poikkihallinnollinen työryhmä kunnassa on välttämätön kulttuurihyvinvoinnin suunnittelussa ja tarpeiden kartoittamisessa. Kunnan on kokoonkutsujan roolissa huolehdittava, että eri yhteistyötahot tulevat huomioiduksi ja kuulluksi. Tärkeää on järjestää kuntien työntekijöille eri palveluissa koulutusta sekä perehtymistä, millä keinoin kukin voi työssään edistää luovia toimintatapoja (Orivesi)

Maakunnan kuntien eri tilanteet

- Maakunnan äärialueilla tilanne on hieman toinen kuin sen keskiössä. Toivottavasti tämä otetaan huomioon kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa käytäntöön jalkautettaessa. (Parkano)

Toimijoiden motivoiminen

- Suunnitelman toteutumisen yhtenä suurimpana haasteena nähdään toimijoiden motivoiminen yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. (Pirkkala)

Sotessa terveys korostuu

- Talentia esittää huolensa siitä, että sektorirajat ylittävä yhteistyö painottuu terveydenhuollon palveluihin. Terveysten edistämiseen kohdistuvat vaikutukset ovat yleensä välillisiä. Sosiaalihuollolla on luonteensa vuoksi erityinen rooli eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentämisessä. Kohderyhmittäin esitetyissä toimenpide-ehdotuksissa tulisikin vahvemmin tuoda esille sosiaalihuollon jo nyt sektorirajat ylittävä työkenttä (Talentia)

Sote- ja maakuntaudistus

- Suunnitelma on erityisen ajankohtainen nyt kun maakuntaudistus on valmistumassa. Kulttuuriset palvelut ennaltaehkäisevinä palveluina tulevat terveydenhuoltopalveluita huomattavasti halvemmiksi. (Pälkäne)
- Kulttuurihyvinvoinnin organisoimiseksi maakuntaudistuksen kynnyksellä esitetään malleja, joissa korostetaan yhteistyötä maakunnan, kunnan, kolmannen sektorin ja yritysten välillä. Yhteistyön merkityksen korostaminen on tällä hetkellä erityisen tärkeää. (Tampere)
- Suunnitelma on innovatiivinen ja myös tuleva maakuntaudistus on huomioitu vastuuttaen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (Hyte) organisointi sekä maakunnan että kuntien yhteiseksi tehtäväksi. On huomioitava, että maakunnassa ei ole resursoitu Hyteen mitään ennen vuotta 2022, jolloin suurin paine kohdistuu kuntiin. (Munuais- ja maksaliitto, Suomen Parkinson-liitto, Psoriasisliitto, Neuroliitto)

Sote- ja maakuntaudistus

- Maakunnilla ei tulevan maakuntalain mukaan olisi yleistä toimialaa kuten kunnilla. Maakunnat voisivat ottaa hoitaakseen vain sellaisia kunnan tehtäviä, jotka maakunnan alueen kaikki kunnat sopimuksella antavat maakunnan hoidettavaksi ja jotka lisäksi liittyvät maakunnan tehtäväalaan. Maakunnan kulttuurin edistämisen tehtävät liittyvät maakunnallisen identiteetinedistämiseen yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa, kulttuuriympäristön hoitoon, aluekehittämisviranomaisen tehtävissä kulttuurin edistämiseen sekä kulttuuria koskevien suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittamiseen osana maa-kuntastrategian ja –ohjelman toteuttamista. (Kuntaliitto)
- Kulttuurihyvinvointisuunnitelmassa tulisi keskittyä lähinnä siihen, mitkä ovat ne maakunnan ja kuntien välisessä yhteistyössä keskeiset yhteistyötä ja yhteistä koordinoitua vaativat asiat, jotka liittyvät erityisesti tulevan maakunnan tehtäviin ja toisaalta kunnista nousseisiin yhteistyötarpeisiin (Kuntaliitto)

Ketkä tekivät suunnitelman?

- Suunnitelmasta ei käy selville ovatko alueen kunnat olleet mukana päättämässä suunnitelmaan tuoduista eri kohderyhmille tarkoitetuista toimenpiteistä, joihin liittyviä tavoitteita, vastuutahoja, rahoitusta ja päätöksenteon yhteyttä suunnitelmassa esitellään (Kuntaliitto)

Muita huomioita

- Puhevammaisten huomioiminen: Puhevammaiset henkilöt tarvitsevat erityistä tukea kommunikoinnissa. Siksi on tärkeää ottaa heidät vahvasti huomioon kulttuurihyvinvointisuunnitelmassa. (Aivoliitto)
- Lisättiin Yhdenvertaisuusvaltuutetun suositus linkkeihin (Suomen Kuurosokeat ry)
- Tuohon taulukkoon, jossa on toimenpiteitä erityistä tukea tarvitseville lisäsimme yhden kohdan: edistetään erityisryhmiin kuuluvien henkilöiden mahdollisuuksia työllistyä kulttuurin eri kentille (Tampereen vammaisneuvosto)
- Iso määrä yksittäisiä tekstimuutoksia